

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FRANK, ANNE

Jurnalul unei tinere fete/trad.: Anca Irina Ionescu – București:
Herald, 2022

ISBN 978-973-111-980-9

I. Ionescu, Anca Irina (trad.)

929

Pentru noutăți și comenzi:

www.edituraherald.ro

office@edituraherald.ro

Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61

Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60

Mob: 0744.888.388, 0771.664.320

La alcătuirea prezentului volum, au fost consultate edițiile următoare:

Anne Frank – *Het Achterhuis: dagboekbrieven 12 juni 1942 – 1 augustus 1944*, 1947 Contact-boekerij, Amsterdam

Anne Frank – *The Diary of a Young Girl*, Doubleday, Garden City, 1952

ANNE FRANK

JURNALUL UNEI TINERE FETE

Traducere și prolog:
ANCA IRINA IONESCU

EDITURA HERALD
București

Redactor:
Alma Lafair

Corector:
Dușa Udrea-Boborel

Vizune grafică și DTP:
Ela Stoica

CUPRINS

PROLOG	7
NOTĂ EDITORIALĂ	37
JURNALUL UNEI TINERE FETE	39
EPILOG	365

Numele reale ale celorlalți oameni care au stat ascunși în Anexa secretă sunt:

FAMILIA VAN PELS (din Osnabrück, Germania):

Auguste van Pels (născută pe 9 septembrie 1890), Hermann van Pels (născut pe 31 martie 1889), Peter van Pels (născut pe 8 noiembrie 1926).

Numiți de Anne în manuscris: Petronella, Hans și Alfred van Daan. În carte sunt numiți: Petronella, Hermann și Peter van Daan.

FRITZ PFEFFER

(născut pe 30 aprilie 1889, la Gießen, Germania), numit de Anne atât în manuscris, cât și în carte: Albert Dussel.

Extras din jurnal, 10 octombrie 1942

12 iunie 1942

Sper că voi putea să-ți mărturisesc ție totul, așa cum nu am izbutit să o fac cu nimeni altcineva, și sper că îmi vei oferi multă alinare și sprijin.

COMENTARIU ADĂUGAT DE ANNE LA 28 SEPTEMBRIE 1942:

Până acum ai fost o mare alinare pentru mine, ca și Kitty, de altfel, căreia îi scriu acum cu regularitate. Acest mod de a ține un jurnal este mult mai plăcut și acum abia aștept momentele când pot să-ți scriu. O, sunt atât de bucurăoasă că te-am luat cu mine!

Duminică, 14 iunie 1942

Voi începe cu momentul în care te-am primit, când te-am văzut stând pe masă printre celelalte cadouri oferite de ziua mea. (Eram de față când ai fost cumpărat, dar nu se pune.)

Vineri, pe 12 iunie, m-am trezit la ora șase dimineăta, ceea ce nu-i deloc de mirare, căci era ziua mea de naștere. Dar nu am voie să mă scol din pat la această oră, așa că a trebuit să-mi țin în frâu curiozitatea până la șapte fără un sfert. Când am simțit că nu mai pot sta în pat, m-am dus în sufragerie, unde Moortje (pisica) m-a salutat frecându-se de picioarele mele.

Puțin după ora șapte, m-am dus la tata și la mama și după aceea în camera de zi ca să-mi deschid cadourile, și primul lucru pe care l-am văzut ai fost tu, poate unul dintre cele mai frumoase cadouri ale mele. Apoi un buchet de trandafiri, câțiva bujori și o plantă în ghiveci. De la tata și de la mama am primit o bluză albastră, un joc, o cutie de suc de struguri, care, după părerea mea, seamănă puțin la gust cu vinul (în fond, este făcut din struguri), un puzzle,

un borcănaș cu cremă de față, 2,50 guldeni și un bon cadou pentru două cărți. Am mai primit încă o carte, *Camera Obscura* (dar Margot o are deja, așa că am schimbat-o cu altceva), un platou cu prăjituri de casă (pe care le-am făcut chiar eu, firește, căci am devenit de-a dreptul specialistă în fursecuri), o grămadă de bomboane și un tort de căpșune de la mama. Și o scrisoare de la buni, chiar la fix, dar e doar o coincidență, desigur.

Apoi a venit Hanneli să mă ia și am plecat la școală.

În recreație i-am servit cu fursecuri pe profesori și pe colegii de clasă, apoi a trebuit să ne întoarcem la ore. Am ajuns acasă abia la cinci, pentru că m-am dus la sala de sport împreună cu restul clasei. (Nu am voie să particip la orele de sport, deoarece există riscul să-mi disloc șoldul și umerii.) Cum era ziua mea, am putut să decid ce să joace colegii mei și am ales voleiul. După aceea au dansat toți în jurul meu în cerc și mi-au cântat „Mulți ani trăiască!” Când am ajuns acasă, Sanne Ledermann era deja acolo. Ilse Wagner, Hanneli Goslar și Jacqueline van Maarsen au venit acasă cu mine după sport, deoarece suntem în aceeași clasă. Hanneli și Sanne au fost cele mai bune prietene ale mele; când ne vedeau împreună, oamenii spuneau: „Uite-le pe Anne, Hanne și Sanne”. Pe Jacqueline van Maarsen am cunoscut-o abia când am început Liceul Evreiesc, iar acum ea este prietena mea cea mai bună. Ilse este cea mai bună prietenă a lui Hanneli, iar Sanne merge la altă școală și are prietene acolo.

Mi-au dăruit o carte frumoasă, *Povestiri și legende neerlandeze*, dar mi-au luat din greșeală volumul II, așa că am schimbat alte două cărți cu volumul I. Mătușa Helene mi-a adus un puzzle, mătușa Stephanie, o broșă frumoasă și mătușa Lenny, o carte grozavă: *Daisy pleacă la munte*.

De dimineață stăteam în cadă și mă gândeam cât de minunat ar fi dacă aș avea un câine ca Rin Tin Tin. I-aș spune și eu tot Rin Tin Tin și l-aș lua cu mine la școală, unde

ar putea să stea în camera de serviciu sau lângă rastelul de biciclete când ar fi vremea frumoasă.

Luni, 15 iunie 1942

Mi-am serbat ziua de naștere duminică după-amiază. Filmul cu Rin Tin Tin a avut mare succes la colegii mei de clasă. Am primit două broșe, un semn de carte și două cărți. O să spun câteva cuvinte despre școala și despre clasa mea, o să încep cu elevii.

Betty Bloemendaal pare cam săracă și probabil așa și este. Locuiește pe o stradă necunoscută din vestul Amsterdamului, nimeni dintre noi nu știe unde este. Se descurcă foarte bine la școală, dar asta pentru că muncește din greu, nu pentru că este prea inteligentă. Este destul de liniștită.

Jacqueline van Maarsen ar trebui să fie cea mai bună prietenă a mea, dar eu nu am avut niciodată o prietenă adevărată. La început am crezut că Jacqueline va fi aceea, dar m-am înșelat amarnic.

D.Q.¹ este o fată foarte agitată, care uită mereu lucruri, așa că profesorii îi dau teme suplimentare drept pedeapsă. Se poartă foarte frumos, mai ales cu G.Z.

E.S. vorbește atât de mult, că ți se taie cheful. Îți atinge părul sau se joacă cu nasturii tăi atunci când te întreabă ceva. Se spune că nu poate să mă sufere, dar nu-mi pasă, căci nici mie nu-mi place prea mult de ea.

Henny Mets este o fată drăguță cu o fire veselă, numai că vorbește tare și este neastâmpărată când ne jucăm afară. Din păcate, Henny are o prietenă pe care o cheamă Beppy și are o influență proastă asupra ei, pentru că vorbește vulgar.

Despre J.R. aș putea scrie o carte întreagă. J. este o bârfitoare odioasă, băgăcioasă, încrezută, cu două fețe, care se crede adultă. O ține pe Jacques sub vraja ei, și e păcat. J. se ofensează ușor, izbucnește în lacrimi dintr-un fleac și,

¹ Inițialele au fost atribuite aleatoriu acelor persoane care preferă să rămână anonime.

pe deasupra, îi place să se dea mare. Domnișoara J. trebuie să aibă întotdeauna dreptate. Este foarte bogată și are un dulap plin cu cele mai arătoase rochii care o fac să pară mult peste vârsta ei. Se crede frumoasă, dar nu este. J. și cu mine nu putem să ne suferim una pe alta.

Ilse Wagner este o fată drăguță și veselă de felul ei, dar este extrem de năzuroasă și poate sta ore în șire bombănind și mormăind nemulțumită de ceva. Ilse mă place foarte mult. Este foarte inteligentă, dar leneșă.

Hanneli Goslar sau Lies, cum i se spune la școală, este cam ciudată. De regulă este timidă, rezervată, dar acasă este îndrăzneată. Îi povestește mamei ei tot ce îi spui. Dar spune exact ce gândește și în ultima vreme am început să o apreciez foarte mult.

Nannie van Praag-Sigaar este micuță, nostimă și cu bun-simț. Găsesc că este drăguță. Este foarte isteată. Nu prea poți să spui altceva despre Nannie. Eefje de Jong este, după părerea mea, grozavă. Deși are numai 12 ani, este o adevărată doamnă. Se poartă cu mine de parcă aș fi un bebeluș. Mă și ajută foarte mult și îmi place de ea.

G.Z. este cea mai frumoasă fată din clasă. Are un chip frumos, dar este cam toantă. Cred că va rămâne repetentă, dar, firește, nu i-am spus asta.

COMENTARIU ADĂUGAT DE ANNE LA O DATĂ ULTERIOARĂ:

Spre marea mea surpriză, G.Z. nu a rămas repetentă până la urmă.

Lângă G.Z. stă ultima dintre cele douăsprezece fete, adică eu.

Sunt multe de spus despre băieți sau poate că nu chiar atât de multe, la urma urmelor.

Maurice Coster este unul dintre numeroșii mei admiratori, dar este o pacoste. Sallie Springer vorbește obscen și se spune despre el că a făcut deja sex. Oricum, cred că este grozav, pentru că e foarte amuzant.

Emiel Bonewit este admiratorul lui G.Z., dar ei nu-i pasă.

Este cam plicticos. Rob Cohen a fost îndrăgostit și el de mine, dar nu mai pot să-l sufăr. E un nătâng cu două fețe, mincinos, plângăcios și pipernicit, care are o părere îngrozitor de bună despre el însuși.

Max van de Velde este băiat de la țară, din Medemblik, dar cât se poate de acceptabil, după cum ar spune Margot.

Herman Koopman are și el o minte obscenă, exact ca Jopie de Beer, căruia îi place teribil să flirteze și este înnebunit după fete.

Leo Blom este cel mai bun prieten al lui Jopie de Beer, care l-a stricat cu mintea lui obscenă.

Albert de Mesquita a venit de la Școala Montessori și a sărit peste o clasă. Este foarte deștept.

Leo Slager a venit de la aceeași școală, dar nu este la fel de deștept.

Ru Stoppelmon este un pici tont din Almelo, care s-a transferat la această școală în mijlocul anului.

C.N. face tot ce nu are voie să facă.

Jacques Kocernoot stă în spatele nostru, lângă C., iar noi (G. și cu mine) ne prăpădim de râs.

Harry Schaap este cel mai cuminte băiat din clasă. Este și drăguț.

Și Werner Joseph este drăguț, dar toate schimbările din ultima vreme l-au făcut să devină prea tăcut, așa că pare plicticos. Sam Salomon este unul dintre băieții răi. O pușlama! (Admirator!)

Appie Riem este destul de la locul lui, dar și el o pramatie până la urmă.

Sâmbătă, 20 iunie 1942

Pentru o persoană ca mine este o experiență cu adevărat stranie să scriu un jurnal. Nu numai pentru că nu am mai scris nimic niciodată, dar și pentru că mi se pare că mai târziu nici eu, nici nimeni altcineva nu va mai fi interesat

de panseurile unei școlărițe de 13 ani. Dar nu contează. Simt nevoia să scriu și simt o nevoie încă și mai mare să-mi iau de pe suflet tot felul de chestii.

„Hârtia are mai multă răbdare decât oamenii.” Mă gândeam la această zicală într-una dintre acele zile când mă simțeam puțin cam deprimată și stăteam acasă cu capul în mâini, plictisită și apatică și mă întrebam dacă să rămân acasă sau să ies. Până la urmă am rămas acolo unde eram, cu frământarea mea. Da, hârtia are mai multă răbdare și, fiindcă nu am de gând să las pe nimeni altcineva să citească acest caiet cu coperte rigide numit în mod pompos „jurnal”, decât dacă voi găsi vreodată un prieten adevărat, probabil că nu va interesa pe nimeni.

Am revenit acum la ce m-a îndemnat de la bun început să țin un jurnal: eu nu am niciun prieten.

Să mă exprim mai clar, deoarece nimeni nu va crede că o fată de 13 ani este complet singură pe lume.

Nu sunt. Am părinți iubitori și o soră de 16 ani și sunt vreo treizeci de oameni pe care îi pot numi prieteni.

Am un grup de admiratori care nu-și pot desprinde ochii plini de adorație de la mine și uneori trebuie să folosească o oglindă de buzunar ciobită ca să mă vadă o clipă în clasă. Am o familie, mătuși iubitoare și un cămin bun. Nu, aparent am totul, mai puțin un prieten adevărat. Când sunt cu prietenii, nu mă gândesc la altceva decât să mă distrez. Nu reușesc să discut despre nimic altceva decât despre lucruri obișnuite de zi cu zi. Se pare că nu reușim să ne apropiem mai mult și asta este problema. Poate este greșeala mea că nu ne facem confidențe. În orice caz, așa stau lucrurile și, din păcate, se pare că nu se vor schimba.

Acesta este motivul pentru care am început jurnalul.

Ca să-mi consolidez această idee a prietenului îndelung așteptat din imaginația mea, nu vreau să aștern faptele în acest jurnal așa cum ar face cei mai mulți oameni, ci doresc ca jurnalul să fie prietenul meu și am să-i spun acestui prieten *Kitty*.

Și, pentru că nimeni nu va înțelege niciun cuvânt din poveștile mele pentru *Kitty*, dacă m-aș repezi dintr-odată să scriu, este mai bine să spun câte ceva pe scurt despre viața mea, oricât de mult mi-ar displacea acest lucru.

Tatăl meu, cel mai adorabil tată din lume, s-a căsătorit cu mama abia la vârsta de 36 de ani, pe când mama avea 25 de ani. Sora mea Margot s-a născut la Frankfurt pe Main, în Germania, în anul 1926. Eu m-am născut mai târziu, pe 12 iunie 1929. Am locuit la Frankfurt până la vârsta de 4 ani. În 1933, deoarece suntem evrei, tata a emigrat în Olanda, unde a ajuns director administrativ al societății olandeze Opekta, care fabrică geamuri. Mama mea, Edith Frank-Holländer, s-a dus la el, în Olanda, în septembrie, în timp ce Margot și cu mine am fost trimise la Aachen, la bunica noastră.

Margot a plecat în Olanda în decembrie și eu am urmat-o în februarie, când am fost pusă pe masă în chip de cadou de ziua de naștere a lui Margot.

Am început să merg la grădinița Montessori. Am rămas acolo până la vârsta de 6 ani, când am mers la școală în clasa întâi. În clasa a șasea, profesoara mea era doamna Kuperus, chiar directoarea. La sfârșit anului, ne-am despărțit amândouă cu ochii plini de lacrimi și ne-am luat un rămas-bun sfâșietor, căci fusesem primită la Liceul Evreiesc, la care mergea și Margot.

Viața noastră nu era lipsită de neliniște, căci rudele noastre din Germania aveau de suferit din cauza legilor antievreiești ale lui Hitler. După pogromurile din 1938, cei doi unchi ai mei (frații mamei) au fugit din Germania și s-au stabilit în siguranță în America de Nord. Bunica mea a venit să stea cu noi. Avea pe atunci 73 de ani.

Începând din mai 1940, vremurile bune au fost din ce în ce mai puține și mai rare; mai întâi a fost războiul, după aceea capitularea și apoi sosirea nemților, care a marcat începutul necazurilor pentru evrei. Libertatea noastră a fost sever îngrădită de o serie de decrete antievreiești; de atunci, evreii sunt somați să poarte o stea galbenă; evreii

trebuie să-și predea bicicletele; evreilor le este interzis să meargă cu tramvaiul; evreii nu au voie să circule cu automobilul, nici măcar cu automobilele proprii; evreii își vor face cumpărăturile doar între orele 15:00 și 17:00; evreii au voie să frecventeze numai frizeriile și saloanele de coafură deținute de evrei; evreilor le este interzis să iasă pe stradă între orele 20:00 și 6:00; evreii nu au voie să meargă la teatru, la cinema și în alte locuri de acest fel; evreii nu au voie să folosească bazinele de înot, terenurile de tenis, de hochei și nici alte terenuri sportive; evreii nu au voie să meargă cu barca; evreii nu au voie să participe la nicio activitate sportivă în spațiul public; evreii nu au voie să stea în grădina lor sau în grădina prietenilor după ora 20:00; evreii nu au voie să-i viziteze pe creștini la ei acasă; evreii sunt obligați să frecventeze numai școli evreiești și tot așa. Nu aveai voie să faci nici aia, nici ailaltă, dar viața mergea totuși înainte. Jacques îmi spunea întotdeauna: „Nu mai îndrăznesc să fac nimic, pentru că mi-e teamă să nu fie interzis”.

În vara anului 1941, bunica s-a îmbolnăvit și a trebuit să facă o operație, așa că ziua mea de naștere a trecut fără prea mare petrecere. La fel a fost și în 1940, căci în Olanda luptele abia se încheiaseră. Bunica a murit în ianuarie 1942. Nimeni nu știe cât de des mă gândesc la ea și cât de mult o mai iubesc încă. Această petrecere de ziua mea din 1942 ar fi trebuit să compenseze pentru celelalte, și i-am aprins și buncii o lumânare, alături de celelalte.

Noi patru o ducem încă bine, și iată-ne în prezent, astăzi, 20 iunie 1942, data inaugurării oficiale a jurnalului meu.

Sâmbătă, 20 iunie 1942

Draga mea Kitty,

Am să încep direct; acum este plăcut și liniște. Tata și mama sunt plecați, iar Margot s-a dus să joace ping-pong cu alți tineri la prietena ei Trees. În ultima vreme, am jucat și

eu mult ping-pong. Așa de mult, încât noi, cele cinci fete, am înființat un club. Se numește „Carul-Mic minus două”. Un nume cam tâmpițel, dar se bazează pe o greșală. Am vrut să dăm clubului nostru un nume special și, pentru că eram cinci, ne-a venit ideea să-i spunem Carul-Mic. Credeam că acesta este format din cinci stele, dar se pare că greșiserăm. Are șapte, la fel ca și Carul-Mare, ceea ce explică continuarea, „minus două”. Ilse Wagner are un set de ping-pong, și familia Wagner ne lasă să jucăm în sufrageria lor mare oricând dorim. Și cum nouă, celor cinci jucătoare de ping-pong, ne place înghețata, mai ales vara și întrucât ți se face cald atunci când joci ping-pong, jocurile noastre se încheiau, de regulă, cu o vizită la cel mai apropiat salon de înghețată unde pot merge evreii: Oase sau Delphi. Am încetat de mult să ne mai căutăm poșetele sau banii – de cele mai multe ori la Oase este atât de aglomerat, că găsim întotdeauna câțiva tineri generoși dintre cunoștințele noastre sau un admirator care să ne ofere mai multă înghețată decât putem mânca într-o săptămână.

Probabil că ești puțin surprinsă să mă auzi vorbind despre admiratori la o vârstă atât de fragedă. Din păcate – sau nu, depinde de caz – acest viciu se pare că face ravagii în școala noastră. Imediat ce un băiat mă întreabă dacă poate să mă însoțească cu bicicleta până acasă și începem să vorbim, în nouă din zece cazuri pot să fiu sigură că se va înamora de mine pe loc și nu mă va mai scăpa din ochi nicio secundă. În ultimă instanță, înflăcărarea lui se potolește, mai ales că îi ignor privirile pătimașe și pedalez liniștită mai departe. Dacă situația se complică și începe să vină cu discuții de genul că „va cere permisiunea tatălui meu”, răsucesc ușor ghidonul bicicletei, ghiozdanul îmi cade și tânărul se simte obligat să se dea jos de pe bicicletă și să-mi ridice ghiozdanul, iar între timp eu am și schimbat conversația. Băieții de tipul acesta sunt dintre cei mai nevinovați. Firește, mai sunt și cei care îți trimit sărutări de la distanță sau încearcă să te prindă de braț, dar aceștia bat în mod